

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Kursus Semasa Cuti Panjang

Sidang Akademik 1999/2000

April 2000

HPW 101 – Pemikiran Kritis

Masa: [3 jam]

KERTAS PEPERIKSAAN INI MENGANDUNGI LIMA PULUH LIMA [55]
SOALAN DI DALAM SEMBILAN BELAS [19] HALAMAN.

Bahagian A [50%]

(*) Untuk menjawab soalan 1 hingga 26, sila tumpukan perhatian anda kepada pernyataan-pernyataan berikut:

- I. U Hanya orang gila menjadi pakar logik.
- II. kt Beberapa pakar logik ialah orang gila.
- III. kt Beberapa orang gila ialah pakar logik.
- IV. k- Beberapa pakar logik bukan orang gila.
- V. U- Tiada pakar logik ialah orang gila.
- VI. U+ Tiada pakar logik yang bukan orang gila.

1. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan I merupakan suatu pernyataan yang BENAR?

- A. II dan III sahaja. BR
- B. II, III dan VI sahaja.
- C. II, III, V dan VI sahaja.
- D. VI sahaja.
- E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.

...2/

2. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan I merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. IV sahaja. B̄
- B. IV dan V sahaja.
- C. V sahaja.
- D. II, IV dan V sahaja.
- E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
3. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan IV merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I, II dan III sahaja.
- B. I, II, III dan VI sahaja.
- C. VI sahaja.
- D. I dan II sahaja.
- E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
4. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan IV merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. V sahaja.
- B. I, II dan III sahaja.
- C. I, II, III dan VI sahaja.
- D. V dan VI sahaja.
- E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
5. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan VI merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. I dan II sahaja.
- B. I, II dan III sahaja.
- C. IV dan V sahaja.
- D. IV sahaja.
- E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.

6. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan VI merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. IV dan V sahaja.
  - B. III, IV dan V sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
7. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan II merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. IV dan V sahaja.
  - B. III, IV dan V sahaja.
  - C. V sahaja.
  - D. IV sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
8. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan II merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I sahaja.
  - B. I, III dan VI sahaja.
  - C. III sahaja.
  - D. I dan III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang tidak benar.
9. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan III merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. IV dan V sahaja.
  - B. IV, V dan VI sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.

...4/

10. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan III merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I, II dan VI sahaja.
  - B. I dan II sahaja.
  - C. IV dan V sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
11. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan V merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. IV sahaja.
  - B. IV dan VI sahaja.
  - C. VI sahaja.
  - D. I, II dan III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
12. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan V merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. I dan II sahaja.
  - B. I, II dan III sahaja.
  - C. I, II, III dan VI sahaja.
  - D. II sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
13. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan I merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. IV sahaja.
  - B. III dan IV sahaja.
  - C. III sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.

14. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan I merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. IV sahaja.
  - B. VI sahaja.
  - C. IV dan VI sahaja.
  - D. II, III dan V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
15. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan VI merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. III dan IV sahaja.
  - B. IV sahaja.
  - C. III sahaja.
  - D. II, III dan V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
16. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan VI merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I sahaja.
  - B. I dan IV sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. II, III dan V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
17. Pernyataan yang manakah yang BERKONTRARI dengan pernyataan I?
- A. V sahaja.
  - B. II dan III sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang berkontrari dengan pernyataan I.

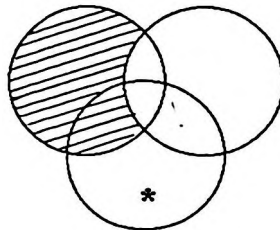
18. Pernyataan yang manakah yang BERSUBKONTRARI dengan pernyataan I?
- A. VI sahaja.
  - B. II dan III sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang bersubkontrari dengan pernyataan I.
19. Pernyataan yang manakah yang BERSUBKONTRARI dengan pernyataan VI?
- A. I dan V sahaja.
  - B. I sahaja.
  - C. V sahaja.
  - D. IV sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang bersubkontrari dengan pernyataan VI.
20. Pernyataan yang manakah yang BERSUBKONTRARI dengan pernyataan IV?
- A. II dan III sahaja.
  - B. III sahaja.
  - C. I dan VI sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang bersubkontrari dengan pernyataan IV.
21. Pernyataan yang manakah yang MEMPUNYAI MAKSUD SAMA dengan pernyataan I?
- A. VI sahaja.
  - B. II, III dan VI sahaja.
  - C. II dan III sahaja.
  - D. V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang mempunyai maksud sama dengan pernyataan I.

22. Pernyataan yang manakah yang BERKONTRADIKSI dengan pernyataan I?
- A. IV dan V sahaja.
  - B. IV sahaja.
  - C. V sahaja.
  - D. II dan III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang berkontradiksi dengan pernyataan I.
23. Pernyataan yang manakah yang BERKONTRADIKSI dengan pernyataan IV?
- A. I sahaja.
  - B. I dan VI sahaja.
  - C. VI sahaja.
  - D. II dan III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang berkontradiksi dengan pernyataan IV.
24. Pernyataan yang manakah yang DIIMPLIKASIKAN oleh pernyataan I?
- A. II dan III sahaja.
  - B. II, III dan VI sahaja.
  - C. VI sahaja.
  - D. II sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang diimplikasikan oleh pernyataan I.
25. Pernyataan yang manakah yang DIIMPLIKASIKAN oleh pernyataan II?
- A. III sahaja.
  - B. I, III dan VI sahaja.
  - C. I dan VI sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang diimplikasikan oleh pernyataan II.

26. Pernyataan yang manakah yang MEMPUNYAI MAKSUD SAMA dengan pernyataan III?
- A. II sahaja.
  - B. I, II dan VI sahaja.
  - C. I dan VI sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang mempunyai maksud sama dengan pernyataan III.

27.

Orang Gila

Orang Yang Berfikiran Jelas.

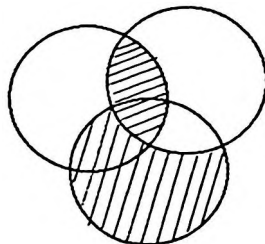
John

(*) Gambarajah Venn di atas mewakili hujah (silogisme) berikut:

- A. John mestilah seorang yang gila kerana semua orang gila berfikiran jelas.
- B. John mestilah seorang yang gila kerana semua orang yang berfikiran jelas adalah gila.
- C. John bukan seorang yang gila kerana semua orang gila berfikiran jelas.
- D. John bukan seorang yang gila kerana tiada orang gila yang berfikiran jelas.
- E. John bukan seorang yang gila kerana hanya orang gila yang berfikiran jelas.

28.

Pakar Logik

Orang Gila

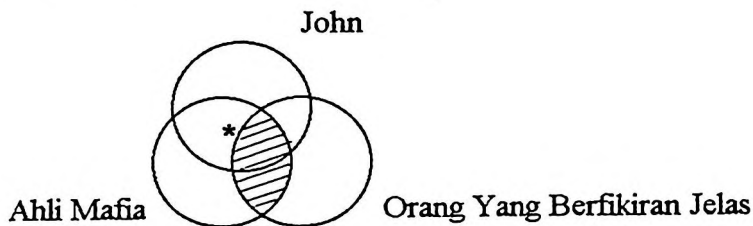
Ahli Mafia

(*) Gambarajah Venn di atas mewakili hujah (silogisme) berikut:

- A. Tiada pakar logik yang gila, dan oleh itu semua ahli mafia ialah pakar logik.
- B. Tiada pakar logik yang gila, dan oleh itu tiada ahli mafia yang merupakan pakar logik.
- C. Hanya orang gila ialah pakar logik, dan oleh itu semua ahli mafia bukan pakar logik.
- D. Hanya pakar logik ialah orang gila, dan oleh itu semua ahli mafia bukan pakar logik.
- E. Semua orang gila ialah pakar logik, dan oleh itu semua ahli mafia ialah pakar logik.

29.

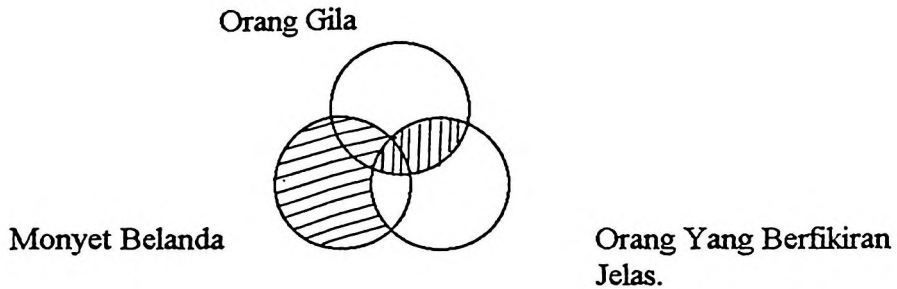

(*) Gambarajah Venn di atas mewakili hujah (silogisme) berikut:

- A. John bukanlah seorang yang berfikiran jelas kerana semua orang yang berfikiran jelas ialah ahli mafia.
- B. John bukanlah seorang yang berfikiran jelas kerana semua ahli mafia berfikiran jelas.
- C. John bukanlah seorang yang berfikiran jelas kerana semua orang yang berfikiran jelas bukan ahli mafia.
- D. John ialah seorang yang berfikiran jelas kerana semua ahli mafia berfikiran jelas.
- E. John ialah seorang yang berfikiran jelas kerana tiada ahli mafia yang berfikiran jelas.

...10/

30.

(*) Gambarajah Venn di atas mewakili hujah (silogisme) berikut:

- A. Semua monyet Belanda bukan orang gila kerana semua orang yang berfikiran jelas ialah monyet Belanda.
- B. Semua monyet Belanda bukan orang gila kerana tiada monyet Belanda yang berfikiran jelas.
- C. Semua monyet Belanda bukan orang gila kerana semua monyet Belanda berfikiran jelas.
- D. Semua orang yang berfikiran jelas tidak gila kerana semua orang yang berfikiran jelas ialah monyet Belanda.
- E. Semua orang yang berfikiran jelas tidak gila kerana tiada monyet Belanda yang berfikiran jelas.

31. Sila tumpukan perhatian kepada ayat-ayat berikut:

- I. Kalau sesuatu silogisme itu TIDAK VALID dan kedua-dua premisnya tidak benar, maka kesimpulannya semestinya tidak benar.
- II. Kalau sesuatu silogisme itu TIDAK VALID dan kedua-dua premisnya benar, maka kesimpulannya semestinya benar.
- III. Kalau sesuatu silogisme itu TIDAK VALID dan kesimpulannya benar, maka sekurang-kurangnya satu daripada premis-premisnya mestilah benar.
- IV. Kalau sesuatu silogisme itu TIDAK VALID dan kesimpulannya tidak benar, maka sekurang-kurangnya satu daripada premis-premisnya mesti tidak benar.

SOALAN: Antara I hingga IV, ayat (atau ayat-ayat) yang manakah yang semestinya benar?

- A. I dan III sahaja.
- B. II dan IV sahaja.
- C. II sahaja.
- D. IV sahaja.
- E. Tiada ayat yang semestinya benar.

32. Sila tumpukan perhatian anda kepada hujah-hujah berikut:

- I. Setiap pagi Profesor Pakar Logik menelan kepala sendiri selepas dia minum air tebu campur dengan sos tomato dan sos durian. Jadi Profesor Pakar Logik tentu akan menelan kepala sendiri pagi ini, selepas dia minum air tebu campur dengan sos tomato dan sos durian.
- II. Tiap-tiap pagi Profesor Pakar Logik menelan kepala sendiri selepas dia makan durian Belanda campur dengan minyak kereta. Jadi saya yakin hari esok Profesor Pakar Logik tentu akan menelan kepala sendiri selepas dia makan durian Belanda campur dengan minyak kereta.
- III. Jika setiap pagi Profesor Pakar Logik telah cuba menelan kepala sendiri selepas dia makan durian campur dengan cabai merah, maka Profesor tersebut tentu akan cuba menelan kepala sendiri hari ini, selepas dia makan durian campur dengan cabai merah.
- IV. Profesor Monyet Belanda tentu akan menelan kepala sendiri pagi ini, selepas dia minum Milo campur dengan sos tomato. Ini kerana setiap pagi Profesor Monyet Belanda telah menelan kepala sendiri selepas dia minum Milo campur dengan sos tomato.

SOALAN: Apakah hujah (atau hujah-hujah) INDUKTIF yang tersebut di atas?

- A. I dan II sahaja.
- B. III sahaja.
- C. III dan IV sahaja.
- D. IV sahaja.
- E. Tiada hujah induktif yang tersebut di atas.

(*) Untuk menjawab soalan 33 hingga 50, sila tumpukan perhatian anda kepada pernyataan-pernyataan berikut:

- I. Semua ahli Mafia tidak bersikap berperikemanusiaan.
- II. Hanya orang yang bersikap berperikemanusiaan ialah ahli Mafia.
- III. Beberapa ahli Mafia bersikap berperikemanusiaan.
- IV. Beberapa orang yang bersikap berperikemanusiaan ialah ahli Mafia.
- V. Beberapa ahli Mafia tidak bersikap berperikemanusiaan.
- VI. Hanya orang yang tidak bersikap berperikemanusiaan merupakan ahli Mafia.

33. Pernyataan yang manakah yangh semestinya BENAR jika pernyataan I merupakan suatu pernyataan yang BENAR?

- A. V dan VI sahaja.
- B. V sahaja.
- C. VI sahaja.
- D. II, III dan IV sahaja.
- E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.

34. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan I merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. II dan III sahaja.
  - B. II, III dan IV sahaja.
  - C. II sahaja.
  - D. V dan VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
35. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan IV merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I sahaja.
  - B. I, V dan VI sahaja.
  - C. V dan VI sahaja.
  - D. II dan III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
36. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan IV merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. II sahaja.
  - B. II dan III sahaja.
  - C. II, III dan IV sahaja.
  - D. V dan VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.

37. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan VI merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. I, IV dan V sahaja.
  - B. IV sahaja.
  - C. I dan V sahaja.
  - D. I sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
38. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan VI merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. II, III dan IV sahaja.
  - B. II dan III sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. I dan V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
39. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan V merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. II, III dan IV sahaja.
  - B. II dan III sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.

40. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan V merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I sahaja.
  - B. VI sahaja.
  - C. I dan VI sahaja.
  - D. I, IV dan VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
41. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan II merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. III sahaja.
  - B. IV sahaja.
  - C. III dan IV sahaja.
  - D. III, IV dan V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
42. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan II merupakan suatu pernyataan yang BENAR?
- A. I sahaja.
  - B. I, V dan VI sahaja.
  - C. V dan VI sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.

43. Pernyataan yang manakah yang semestinya BENAR jika pernyataan III merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. I, dan VI sahaja.
  - B. I, V dan VI sahaja.
  - C. I sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya benar.
44. Pernyataan yang manakah yang semestinya TIDAK BENAR jika pernyataan III merupakan suatu pernyataan yang TIDAK BENAR?
- A. II dan IV sahaja.
  - B. II sahaja.
  - C. IV sahaja.
  - D. II, IV dan V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang semestinya tidak benar.
45. Pernyataan yang manakah yang BERKONTRADIKSI dengan pernyataan I?
- A. III sahaja.
  - B. III dan IV sahaja.
  - C. V sahaja.
  - D. VI sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang berkontradiksi dengan pernyataan I.

46. Pernyataan yang manakah yang BERKONTRARI dengan pernyataan I?
- A. II sahaja.
  - B. II, III dan IV sahaja.
  - C. III dan IV sahaja.
  - D. IV sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang berkontrari dengan pernyataan I.
47. Pernyataan yang manakah yang BERSUBKONTRARI dengan pernyataan I?
- A. II sahaja.
  - B. II, III dan IV sahaja.
  - C. III dan IV sahaja.
  - D. IV sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang bersubkontrari dengan pernyataan I.
48. Pernyataan yang manakah yang BERSUBKONTRARI dengan pernyataan III?
- A. II sahaja.
  - B. I dan VI sahaja.
  - C. I sahaja.
  - D. V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang bersubkontrari dengan pernyataan III.

49. Pernyataan yang manakah yang BERKONTRARI dengan pernyataan II?
- A. I sahaja.
  - B. VI sahaja.
  - C. I dan VI sahaja.
  - D. III sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang berkontrari dengan pernyataan II.
50. Pernyataan yang manakah yang MEMPUNYAI MAKSUD YANG SAMA dengan pernyataan I?
- A. VI sahaja.
  - B. II dan III sahaja.
  - C. V dan VI sahaja.
  - D. V sahaja.
  - E. Tiada pernyataan yang mempunyai maksud sama dengan pernyataan I.

Bahagian B [50%]

Soalan: Bincangkan hujah-hujah berikut secara kritis

51. Untuk menjadi Perdana Menteri negeri Britain John Major tentu akan berkerja keras untuk menang di dalam pilihanraya umum yang lalu. Jelas bahawa John Major tidak menjadi Perdana Menteri negeri Britain, jadi dia tidak berkerja keras untuk menang di dalam pilihanraya umum yang lalu.
52. Dia mesti seorang eksekutif wanita yang berjaya kerana memandu kereta BMW950i model terbaru.
53. Dia pasti seorang graduan ijazah kelas pertama kerana terlalu aktif semasa di kampus termasuk pernah menjadi Presiden Majlis Perwakilan Pelajar (MPP).

54. Oleh kerana setiap manusia mesti mati, maka bangsa manusia tentu akan mati.
55. Kajian menunjukkan bahawa kira-kira 60% daripada pemandu lelaki di England memandu di dalam keadaan gopoh dan melebihi had laju yang ditetapkan. Jadi 60% daripada pemandu lelaki di kota London mesti memandu di dalam keadaan gopoh dan melebihi had laju yang ditetapkan.

--oo000oo--